

ringe Betydning. En saadan Udvikling, at Tyngdepunktet kommer til at ligge i den offentlige Skole, der saa vidt muligt skal være gratis og Enhedsskole, medens Privatskolen skal have meget ringe Betydning og helst blive mindre og mindre, saa at den til sidst sygner helt hen, er netop det, som er Pointen i Socialdemokraternes Ønske. Men det er et Standpunkt, jeg ikke kan acceptere. Jeg mener, som jeg før har udviklet, at Privatskolen ved Siden af den offentlige Skole fyldestgør en stor og betydningsfuld Samfundsopgave, og jeg kan derfor ikke være tilfreds med en Ordning, som vil reducere Privatskolen til i Fremtiden kun at have meget ringe Betydning. Jeg ønsker, at der skal skaffes Privatskolen saadanne Vilkaar, at den kan arbejde roligt og trygt og blive ikke meget ringe, men meget betydningsfuld, et baade naturligt og berettiget og nødvendigt Supplement til den offentlige Skole.

Christiansen: Jeg vil først gerne sige til det ærede Medlem (Kragh), som har talt paa Venstres Vegne, at hans Beregninger med Hensyn til Tilskuddet fra Statens Side til de højere Skoler ikke er rigtige. For saa vidt Tilskuddet stilles i Forhold til Elevantallet, er Statens Tilskud til de københavnske højere Skoler mindre end for det øvrige Lands Vedkommende. At Elevantallet i Stor-København er forholdsvis højere end i den øvrige Del af Landet, hænger ganske naturligt sammen med de sammensluttede Byers hele Struktur og den Befolkning, der lever deri, men det ærede Medlem vil se, at Statens Udgifter pr. Elev er mindre i Stor-København end i det øvrige Land, det har alle været enige om.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem, som sidst talte, og som har været Højres Ordfører, at jeg syntes, der i hans sidste Udtalelser var en Antydning af, at der kunde naas noget, thi det ærede Medlem gjorde gældende, at det, han havde været bange for, var, at man skulde mene, at alle skulde have Adgang til den højere Undervisning, uanset om deres Evner slaar til til at modtage denne Undervisning eller ej. Jeg forudsætter, at hvis et Lovforslag som dette bliver gennemført, vil selvfølgelig Kravet om at opnaa den højere Undervisning blive betydeligt større, end det er nu, alene Pladsforholdene i de bestaaende Skoler vil gøre det absolut nødvendigt at trække en Grænse og imødekomme det ærede Medlem i Retning af, at Prøverne skærpes for dem, som ønsker at modtage den højere Undervisning. Der vil ikke

indenfor den samlede Skole — og jeg forudsætter, at det heller ikke vil være Tilfældet i Fremtiden indenfor de private Skoler, som under en eller anden Form skal nyde Støtte — blive Plads for dem, som ikke har Evne til at modtage denne Undervisning. Det er ud fra den Forudsætning, at i Fremtiden vil Reglerne for Optagelse i den private og den offentlige Skole forme sig nogenlunde ens, at jeg mener, at det kunde være et Tidsspørgsmaal, hvornaar den private Skole i den Skikkelse, i hvilken vi kender den, vil forsvinde, den vil i høj Grad være knyttet til de nuværende Indehavere. Jeg vil i Tilslutning dertil gerne sige, at det er mig ikke muligt at forstaa den Modstand, der kan være mod, at en saadan Tilstand skulde indtræde. Jeg forstaaer ikke ret den Værdi, der skulde ligge i Privatskolen. Jeg har før selv skitseret enkelte Aarsager, som kunde foranledige Oprettelsen af private Skoler, men det langt overvejende Flertal af Befolkningen maa selvfølgelig ønske den offentlige Skole. Jeg har f. Eks. heller aldrig endnu hørt noget Medlem her paa Rigsdagen sige, at det kunde være ønskeligt, at Universitetet var privat, alle Parter er dog enige om, at Universitetet bør være en Statsanstalt. For at Videnskaben kan drives til sin fulde Højde, bør man der kunne arbejde i Ro uafhængig af økonomiske Bekymringer for at yde den Ungdom, der egner sig dertil, den Undervisning, Universitetet byder. Jeg mener at have Lov til at trække den Linie, at naar man ønsker, at Universitetet skal være en Statslæreanstalt for den 16—17-aarige Ungdom og derover, hvor i Alverden skulde da det mindre Gode ligge i, at man udelukkende havde offentlige Skoler for den lidt yngre Ungdom? Det er mig ikke muligt at faa fat i den solide Begrundelse for Opretholdelsen af den private Skole, vi nu kender. Men vor Stilling til den nu bestaaende private Skole bliver jo, som forstaaeligt er, en anden, end den hidtil har været, naar det ikke længere som hidtil er Pengene, der skiller, idet vi tilsiger Statens Støtte til den, saaledes at Vilkaarene for at komme ind i den heller ikke for den almindelige Befolknings Børn bliver uoverkommelige.

Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen): Det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds (Kragh) synes mig at vende Forholdene ganske paa Hovedet, naar han mener, at man skulde begynde med at stille Forslag om, hvilke Skoler der skulde være Statsgymnasier eller Statsrealskoler, og om